

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Izhaja dvakrat na teden.
Velja za celo leto \$3,00
Published semy weekly.
Subscription \$3,00 yearly.

"EDINOST"
1849 W. 22. St.
Telephone:
Canal 98.
Chicago, Ill.
ZA RESNICO
IN PRAVICO.

ŠTEV. (No.) 27.

CHICAGO, ILL., PETEK, 8. APRILA, 1921.

LETO (VOL.) VII.

Published and distributed under permit (No. 390) authorized by the Act of October 6 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burleson, Postmaster General.

NAJNOVEJŠE VESTI.

STAVKA PREMOMARJEV NA ANGLEŠKEM.

Lloyd George se trudi, da bi spravil premogorje z lastniki premogorovov.

London, 7. aprila.—Ministrski predsednik Lloyd George si prizadeva na vso moč, da bi preprečil stavko premogorjev. Obrnil se je pisмено na predsednika zveze premogovniških lastnikov in na tajnika zveze premogorjev ter prosil, naj bi se obe strani pobotali mirnim potom. Dosegel je toliko, da je prišlo do pogajanj; kako se bo stvar iztekla, danes še ni znano.

Kako bi se dalo pomagati.

"Daily Mail" zastopa mnenje, da bi se dalo še vedno preprečiti industrijsko zaostajanje, ko bi vlada nekoliko časa prevzela kontrolo nad premogorovi in bi od svoje strani pomagala pri pogajanjih med premogorji in lastniki premogorovov.

Nemčija je ponudila svoj premog

Trgovska pisarna v Liverpoolu je včeraj naznanila, da odstopi Angliji premoga, kolikor ga ta potrebuje, po 54 šilingov tona.

Kaj pravijo lastniki premogovnikov.

Tajnik njihove zveze je izjavil, da je znesek, ki so ga morali meseca januarja in februarja plačati delavcem, daleč presegel dohodke, ki so jih dobili v teh dveh mesecih.

Transportni delavci bodo stavko podpirali.

London, 7. aprila.—Včeraj je imela zvezo transportnih delavcev tukaj svoje zborovanje, na katerem je sklenila, da bo podpirala premogorje pri njihovi stavki.

Izgredi na Škotskem.

London, 7. aprila.—V zvezi s premokarsko stavko je prišlo v Cowdenbeathu na Škotskem do velikih izgredov. Policijske čete so se odpravile s svojimi krepelci proti komunistom, ti pa so razvili rdečo zastavo in zajeli policijsko stražo.

ANGLIJA IN AMERIKA.

London, 7. aprila.—Sedaj se je razvedelo, kakšna je vsebina note, ki je z njo Anglija odgovorila na z dne 20. nov. datirano noto tedanjega državnega tajnika Združenih držav Colbyja, v kateri zahteva enakopravnost vseh dežel v mandatnem ozemlju Anglije posebno pa kar se tiče petrolejskih polj v Mezopotamiji.

V noti, s katero je odgovorila, zastopa Anglija mnenje, da se stališče Združenih Držav do petrolejskih polj v Mezopotamiji, ne da primerjati in spraviti v sklad s stališčem Anglije do petrolejskih vrelcev v Mehiki.

"CHICAGO TRIBUNE" IN NAŠ MINSTREL SHOW.

Vse čičaške rojake opozarjamo, da bo v nedeljski številki "Chicago Tribune" natančno popisan naš Minstrel Show ter bodo priobčene tudi slike posameznih prizorov.

ŠE ENA BESEDA O KOREČKU.

Prejšnji cesar Karel je moral dospeti danes že zopet nazaj v Švico.—Kako se je poslovil od Ogerske.

London, 7. aprila.—Preden je Habsburžan Karel odpotoval iz Steinamangra, se je izrazil, da pride kmalu nazaj na Ogersko, med tem časom bo pa skušal doseči, da se bo javno mnenje v Evropi spremenilo in mu bo omogočilo, da zopet zasede svoj tron. Preden se je eks-cesar odpeljal, je izdal naslednjo proklamacijo, ki bo menda objavljena v Budapešti in se glasi:

"Njegovo Veličanstvo kralj zapušča deželo, ker meni, da še ni prišel pravi trenutek, da bi mogel zopet prevzeti vlado. On nikakor ne dopusti, da bi zaradi tega ker on vstraja pri svojem pravu, v sedanjih pomirjenih časih nastali novi nemiri. Deželo zapušča kot kronani ogerski kralj. Karel".

Na poti v Švico.

Dunaj, 6. aprila.—Včeraj zvečer je dospel eks-cesar Karel v Fehring in je šel na avstrijski vlak, ki ga bo odpeljal v Švico.

Razen notranjega ministra Glaza je demisioniral tudi vojni minister Mueller, ker sta smatrala za razžalitev bivšega cesarja, da so mu dali za na pot posebni oddelek domobrancev za stražo.

Odhod iz Steinamangra.

Budapešta, 6. aprila.—Prejšnji cesar Karel se je podal včeraj peš na kolodvor. Spremljal ga je škof Mikeš in več častnikov.

Nekdanji monarh je izgledal zelo nervozen, bled in utrujen. Spremljala ga je tudi vojaška godba, ki je igrala ogersko himno. Mnogoštevilna množica se je odkrila in pela himno s tresočim glasom. Med petjem je vstopil Karel na vlak in je s solznimi očmi gledal na množico.

Ko je vlak zažvižgal za odhod, je prejšnji kralj iz kupeja pozdravljaval množico ter ji klical: "Na svidenje, moji zvesti!"

Ljudstvo pa je odgovarjalo, kakor pravi današnje poročilo: "Vaša Presvitlost, pridite kralju zopet!"

Na poti v pregnanstvo je spremljal bivšega kralja general Lehar, ki se je odpovedal vrhovnemu poveljstvu čet v zahodni Ogerski in več častnikov, ki so nekdanjemu monarhu obljubili zvestobo. Eden izmed teh oficirjev major Noscopy, si je strgal majorske znake, ki mu jih je pred kratkim podaril ogerski regent admiral Horthy.

Tako pravi poročilo. Če je vse to res, potem ne bo dolgo, ko bo Karel zopet sedel na ogerskem prestolu. Vse je odvisno od Francije in Anglije. Ako je v interesu teh dveh, da postane Karel ogerski kralj, se bo to zgodilo, pa naj protestirajo Jugoslavija, Italija, Čehoslovaška in Rumunska kolikor hočejo. — Vsa zadeva je zelo zamotana in javnost ne izve, kaj se igra pravzaprav za kulisami.

PRIHODNJO NEDELJO VSI V ČESKO-AMERIŠKO DVORANO NA VELIKI "MINSTREL SHOW".

TRGOVINA Z RUSIJO.

V prvi vrsti se bo vkljub pogodbi z Anglijo uvažalo ameriškano blago z Rusijo.

Reval, 7. aprila.—Ne glede na to, da sta sklenili Anglija in Rusija trgovsko pogodbo, se uvažava v Rusijo še vedno skoraj samo ameriškano blago.

V Reval sta dospela dva ameriška trgovska parnika. Na vsakem izmed njih se nahaja 100.000 parov ameriškanskih čevljev in usnja. Vse to je namenjeno za Rusijo.

Reval je zdaj najpomembnejše za uvoz v Rusijo. Samo od 1. januarja pa do 31. marca je šlo iz Revala v Rusijo blaga v skupni teži 15.569 ton.

Po najnovjših poročilih so Rusi uvozili februarja meseca blaga za 1.401.250 pudov, kar znaša 25.271 ton, med tem 1.261.000 pudov premoaga iz Združenih Držav. Izvoz meseca februarja pa je znašal 132.575 pudov, to je 2.386 ton in je obstojal po večini v lesu za stavbe, ki je bil namenjen v Anglijo in lanu, ki je bil namenjen za Letsko.

VALOVI SO GA ZAKRILI.

15 letni deček utonil.

Chicago, Ill., 7. aprila.—Pred očmi številne množice je utonil včeraj pozno popoldne 15 letni deček v jezeru v bližini Howard Avenue. — Ljudje so z grozo gledali, kako se je potapljal, pomagati mu pa niso mogli. Do zdaj še niso mogli najti trupla in določiti, kdo je bil utopljeni.

Deček je prosil nekega Johna Silsbee, da ga je v svojem malem čolničku vzel seboj na jezero. Ker se je bližal vihar sta se kmalu vrnili nazaj v pristanišče. John je stopil iz čolna ter je mislil, da je isto storil tudi njegov mladi spremljevalec. Ta pa se je kar na svojo roko drugič odpeljal po jezeru. Ko mu je začel naraščajoči vihar premetavati čoln, se je obrnil zopet proti obrežju, toda vihar mu je slednjic čolniček preobrnil in deček je izgubil v valovih. Skušal se je rešiti s plavanjem, pa predno je dospel na suho so mu opešale moči in požrli so ga valovi. Do zdaj se še ni izvedelo, kdo je bil ta deček.

DELAVSKE ZMEDE V ITALIJI.

Turinski tovarnarji so odslovili svoje delavce.

London, 8. aprila.—Tovarnarji v Turinu, ki je eno največjih industrijskih mest v Italiji, so odslovili svoje delavce, njihove tovarne pa so zasedle čete. Tako poročajo iz Rima.

UMOR NA UNIVERZI.

Dekana enega oddelka na univerzi v Syracuse ustretil profesor Beckwith.—Morilec je nato usmrtil še samega sebe.

Syracuse, N. Y.

Prof. Beckwith je poslal dekano pismo, kjer je grozil, da bo samega sebe usmrtil, ker postopajo z njim tako krivično in so mu s koncem šolskega leta odpovedali službo. Dekanov stol je bil popolnoma razbit. Prof. Beckwith se je ustrelil v prsa, umirajoč pa se je še parkrat sunil z nožem, da bi ga bilo bolj gotovo konec.

POLITIČNI POLOŽAJ V JUGOSLAVIJI.

Ljubljana, dne 21. marca 1921.

Vlada.

Sedanja vlada, ki je prevzela nalogo, da Jugoslaviji proti volji večine njenega prebivalstva vsili skrajno nazadnjaško centralistično ustavo, do danes ni mogla najti potrebnih pomočnikov za svoje podjetje v vladi in konstituenti. Po vseh parlamentarnih načelih in navadah bi morala vlada, ki stopi na plan z jasno začrtanim programom, pa med parlamentarnimi strankami ne najde večine, enostavno odstopiti. Toda v naši novi državi je menda še vse novo in še nismo imeli časa, da bi se vživeli v gotove običaje, zato se ravnamo še po nagonih. Tako doživljamo že nekaj mesecev, kako se vlada, ki nima večine za svoj program, krčevito oklepa državne oblasti in uporablja vsa mogoča sredstva, da korak za korakom izsiljuje svoj ustavni načrt v ustavnem odboru, obenem pa se neprestano pogaja z gotovimi strankami, da vendarle pristopijo k centralističnemu početju.

Že dolgo je demokratsko-radikalna vlada vodila pogajanja z muslimani in zemljoradniki na način, ki se je studil vsej javnosti. Z muslimani so pogajanja končana. Stopili bodo v vlado proti malenkostni odškodnini 250 milijonov dinarjev ali eni milijarde kron, ki jo bo plačala cela država onim turškim veleposestnikom v Bosni, katerih posestva so odvzeli bosenski kmetje; poleg tega bodo dobili še dva ministrska portfelja. Pogodba je torej kratka in jasna: za eno milijardo in dva ministrska stolčka bodo muslimani dali vladi svoje glasove in konstituenti za njen ustavni načrt.

Sedaj preostane vladi le še lažji del naloge: da sklene slično pogodbo tudi z zemljoradniki. Tu ji naši slovenski samostojni z dr. Vošnjakom na čelu delo iz vseh moči olajšujejo. Dne 15. marca je izstopil dr. Bogumil Vošnjak iz zemljoradniškega kluba s člani slovenske samostojne kmetijske stranke in še

z dvema drugima. Osnoval je svoj klub. Novi "kmetijski" klub dobi sveda ministrsko listino, za katero je dobil Pašič naše samostojne. Za enkrat se še ne ve, kdo bo deležen sreče ministra, zakaj ni še gotovo, ali jim bodo dali listino za vere ali za poljedelstvo. V prvem slučaju postane minister dr. Vošnjak, ako ne bo šel za kr. poslanika v Varšavo, za kar se tudi poteguje, — v drugem slučaju Pucelj, posestnik in mesar iz ribniške doline. Poleg te plače so pa dobili samostojni še nekoliko izvoznice ter uvoznice, da si bodo napolnili svoje žepe, ki jih bodo drugim izpraznili. — Tako je po preteku dobrih treh mesecev vlada sestavljena s "trdno" večino.

Konstituenta.

Za dan 14. marca je bila sklicana konstituenta. Plenarna seja ustavodajne zbornice se je pač začela in končala tako, kakor je bilo pričakovati: zasedanje je odloženo do 5. aprila. Temu primerno je bilo tudi zanimanje pičlega števila poslancev in občinstva. "Slovenec" piše ob tej priliki: "Tembolj so pa očči državljanov Jugoslavije obrnjene na ustavni odbor, čigar delovanje se pazno zasleduje tudi v inozemstvu. Med tem pa se kupičijo in zamotava najvažnejši državni in mednarodni problemi brez kakršnegakoli sodelovanja izvoljenih zastopnikov ljudstva. Dočim obstoja po vseh moderno in res demokratično urejenih državah permanenten parlamentarni odsek za zunanje zadeve, se pri nas prepušča popolnoma svobodne roke nekoliko absolutistično-centralistično usmerjenim osebam, ki poleg svoje npravi zasledujejo dostikrat postranske cilje v največjo škodo države. Zato ni izključena možnost, da bo treba — čimprej tembolje — vzeti nov list papirja, na katerem se bo pisala demokratična ustava Jugoslavije. Ob danem sedanjem položaju ni misliti, da pride do sporazuma ali pa vsaj kompromisne rešitve ustavnega vprašanja. Preti celo nevarnost, da se bo z nepotrebnim izzivanjem kolizij poglobil in razširil prepad, ki zija izmed razdeljenih duhov".

(Dalje na 3. strani.)

Denar na vse kraje sveta.

Naše podjetje je stopilo v direktno zvezo z najbolj uglednimi denarnimi zavodi v Jugoslaviji. Vse pošiljave so garantirane in dospo na svoj cilj v dveh do treh tednih. Prejemniki nimajo nikakih sitnosti ker prejmejo denar direktno na svoj dom. Najboljše priporočilo vsakemu pa je naše dosejajno pošteno in točno poslovanje.

Denar pa pošiljamo tudi v vse druge države v Evropi. Ker se cena evropskemu denarju vedno menja na borzah, zato bomo vedno računali po cenah istega dne, ko prejmemo od pošiljateljev denar.

Ob izidu te številke smo računali sledeče cene:

Za jugoslovanske krome:	Za italijanske lire:
500 kron.....\$ 3.80	50 lir.....\$ 2.55
1,000 kron..... 7.45	100 lir..... 4.50
5,000 kron..... 37.00	500 lir..... 21.50
10,000 kron..... 74.00	1,000 lir..... 42.00

Vsa pošiljave naslovljajte na

EDINOST,
1849 West 22nd St. CHICAGO, ILL.

Rojaki v Chicago in okolici, ne pozabite na naš "Minstrel Show" ki bo v nedeljo, 10. aprila ob 3. popoldne!

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI
Izjaha dvakrat na teden.

NASLOV:

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St.

Telephone Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Semi-Weekly by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., CHICAGO, ILL.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Dobra plača za dobro delo.

V aprilovi številki revije Hearst's Magazine piše William Randolph Hearst, kako bi se dalo doseči splošno blagostanje in bogastvo. Pisavec se je postavil na objektivno stališče in ne zagovarja niti delavskih niti kapitalistov. Po njegovem mnenju so na eni in drugi strani razmere, ki ovirajo razvoj splošnega blagostanja in bogastva, zato bi bilo treba na obeh straneh čistiti, potem bi lahko imeli upanje na boljšo bodočnost. Njegova izvajanja podajamo v naslednjih vrsticah.

V industriji so dobre plače in dobro delo enake važnosti. Dobro delo napravi dober produkt, dobre plače napravijo dober trg.

Visoke plače imajo visoko kupovalno silo in delodajalci naj bi splošno napravili velike plače, pa bodo dosegli splošen trg za svoje produkte.

Z drugimi besedami, delavske unije bi napravile silno pametno, ko bi skušale odpomoči slabim razmeram v trgovini z večjo produktivnostjo ter odpravile nekatera svoja ovirajoča pravila, ki posredujejo med produktivnostjo in dobičkom.

Prvi pogoj, da bodo delodajalci mogli svoje delavce dobro plačevati je, da dobe sami zadosti denarja, da bodo mogli svoje delavce dobro plačevati.

Bogastva ne more nihče deliti med druge, ako ga sam nima. Ako hočemo ustvariti bogastvo, ne skrbimo samo za dobre dobičke, temveč tudi za dobre plače in obratno.

Ako hočemo ustvariti bogastvo, ne smemo računati samo z blaginjo kapitalistov, temveč tudi z blaginjo delavstva in obratno.

Na drugi strani pa je pogrešeno dejstvo, da unije veliko bolj vpoštevajo blaginjo delavstva kakor pa blaginjo kapitala, oziroma da poslednjega sploh ne vpoštevajo. Dočim zahtevajo za delavske plače 90 procentov, pride na kapital komaj 10 procentov, s čimer kapitalisti tudi uočejo biti zadovoljni.

Bogastvo obstoji v produkciji. Lahko govorimo o bodočem bogastvu, o dozdavnem bogastvu, o mogočem bogastvu, v zemlji, v rudnih žilah, v raznih skritih oblikah — toda pravo in resnično bogastvo je samo tisto, ki se producira v predmetih, ki jih ljudstvo potrebuje.

Kolikor več je torej produkcije, toliko več je bogastva.

In vsaka stvar od človeške spretnosti pa do najkompliciranejših strojev, ki pospešuje produkcijo, pospešuje bogastvo in pospešuje blaginjo celega človeškega rodu.

Večje udobnosti, razkošnosti, priložnosti in koristi, ki jih vživa moderni človek, dočim jih ljudje prejšnje dobe niso poznali, so samo sad večje produktivnosti.

Kolikor večja izurjenost, kolikor večja iznajdljivost v meharniki in produktivnost s stroji, toliko večje bodo udobnosti, pripoznosti in koristi. Lahko trdimo, da ima človek, ki zna zvišati produktivnost, vse brez izjeme na razpolago.

Tukaj imamo dva fundamentalna dejstva, ki ju moramo vpoštevati: prvič, produktivnost je potrebna, da se zamorejo trajno vzdržati visoke plače, drugič, visoke plače so bistvo splošnega blagostanja.

Kolikor manj je torej produktivnosti, toliko manj bo za razdeliti bodisi v dobičku, bodisi v plačah.

To je tako jasno in očitno, da bolj ne more biti.

Odkar je pretežna večina ljudstva v tej kakor tudi v vseh drugih deželah v službi kapitala in odkar zavisi splošno blagostanje od blagostanja mas, je očitno, da bodo samo večje plače ustvarile večjo blaginjo, večjo kupovalno silo, kar pomeni obenem blagostanje vsake posamezne osebe in vsakega posameznega podjetja.

Zatorej naj kapitalisti in podjetniki dobro plačujejo svoje delavce za dobro delo, delavci pa naj istotako dobro delajo za dobre plače.

Edinole tako obojestransko delovanje bo moglo vsvariti večjo produkcijo povzdigniti kupovalno moč in doseči največji dobrobit in blagostanje vesoljnega človeštva.

NAZNANILO.

S tem se naznaja vsem Ameriškim rojakom da je naše podjetje, ki je last slovenskega katoliškega delavstva v Ameriki, stopilo v najboljše direktno zvezo z najuglednejšimi in najzanesljivejšimi denarnimi zavodi v Jugoslaviji in tudi po vseh drugih državah v Evropi.

Naše podjetje si je nadelo nalogo že ob svojem početku, da bo služilo v dobrobit svojega naroda v naši novi domovini v Ameriki. Od prvega dne svojega početka pa do danes je to nalogo vršilo kar najbolj točno in zanesljivo. Skozi naše roke je romalo v vse dele Evrope na sto in sto tisočev dolarjev in vsaka pošiljatev je dospela na določeno mesto in se izplačala v primeri z drugimi najhitrejši in prejemniki niso imeli nikakih sitnosti ob prejemu denarja. To nam potrjuje na stotine pisem, ki smo jih prejeli od svojih rojakov od tu in iz domovine. Da nam pa bo mogoče našim rojakom v Ameriki služiti še bolje kakor do sedaj, zato smo stopili v zvezo, kakor smo že omenili, z najuglednejšimi denarnimi zavodi v Jugoslaviji, v zasedenem ozemlju, ki pripada sedaj po mirni pogodbi Italiji in tudi drugod po vseh državah v Evropi.

Da smo stopili v te zveze nas je privedlo to, ker smo bili priča neštevitih prever in sleparij, ki so jih doživeli naši ljudje v Ameriki zadnje čase, ko so sedali na limanice in vabljuje obljube raznih zakotnih agentov, ki so jemali od naših ljudi denar le iz izkoriščevalnih namenov.

Naše podjetje si je torej nadelo veliko nalogo delati za korist svojega naroda v Ameriki in ga tako obvarovati vsakih neljubih posledic pri-

pošiljanju denarja v staro domovino.

Zatorej rojaki! V Vaš lastni dobrobit bo, ako boste podpirali naše podjetje: prvič, pri nas boste našli najbolj točno postrežbo in drugič: obvarovali se boste prevar, ker mi Vam jamčimo za vsak cent, ki ga pošljete po nas kamorkoli.

Cene za pošiljatev denarja boste vedno našli v listu Edinosti in po njih se ravnajte kadar nam boste izročali denar, da ga pošljem v staro domovino ali že kamorkoli.

Za vse navodila pa se vselej obrnite na:

EDINOST.

1849 West 22nd Street

CHICAGO, ILL.

IZ SLOVENSkih NASELBIN.

Sheboygan, Wis. — Cenjeno uredništvo: — Veliko naših dobrih žen bi se naročilo na dobre katoliške liste, ko jih ne bi njihovi možje odvrčali od tega. Možje najprej izgubijo vero, prenehajo hoditi v cerkev, jamejo sovražiti duhovnike in vse kar je z vero v zvezi; potem pa hočejo, da bi bila tudi žena taka in da bi v istem duhu vzgajili tudi otroke. Zato ne pustijo otrok v katoliške šole, zato nočejo naročati listov, ki slone na verski podlagi, pri tem pa ne pomislijo, da s tem ko hočejo odstraniti iz svoje hiše vse kar je verskega, po navadi ne dosežejo družega kakor da zrušijo sami svojo zakonsko in družinsko srečo. Ali je to kaj čudnega? Ako zavržejo način življenja kakor ga uče duhovniki, morajo pač živeti po modernih nazorih življenja, po nebrzdani mesenosti. Tako pa pride, da se v isti meri kakor se širi svobodomiselstvo, širi tudi nezadovoljnost in nereča v zakonih.

Leta 1913 sem šel v North San Francisco, Cal., z enim svojim tovarišem vojakom obiskat neko meksiškansko družino. Bili so katoličani. Doma najdeva samo mater z enim otrokom. Midva se vsedevala in se začneva pogovarjati. Med pogovorom pravi moj tovariš: "Kaj pa imajo te podobne obešene po steni (bile so svete podobne)? Ali so ljudje še vedno tako neumni?" — Naenkrat se odpro vrata in mati se oglasi: "Tukaj so vrata! Takoj pojdi, odkoder si prišel!" Meni pa reče: "Obžalujem, da imaš takega prijatelja!"

Na istotako versko zavedno družino sem naletel leta 1916, ko sem bil v Kansas City. Tu sem šel k neki ameriški družini vprašati za hrano in stanovanje. Ali veste, kaj so me najprej vprašali? Ako jem meso ob petkih, ako hodim ob nedeljah v cerkev in ako imam navado preklinjati. Rekli so, da imajo otroke in zato ne trpijo preklinjanja v svoji hiši. Šele potem, ko sem jim povoljno odgovoril, so me sprejeli. — Zato je pa pri nekaterih slovenskih in hrvatskih družinah drugače. Kdor se ne zna zadosti priduševati in zabavljati čez cerkev, vero in duhovne, ga še neradi trpe pod streho. To pride od tega, ker ne hodijo k pridigam v cerkev, ker ne berejo katoliških listov in ker svojih otrok ne pošiljajo v verske šole.

Da, verske šole! Marsikateremu očetu in marsikateri materi se bo kruto maščevalo na stara leta, da je zanemarila versko vzgojo svojih otrok. Toda tedaj bo prepozno.

Skoraj nemogoče je, da bi tisti, ki je naročen na svobodomiselne časopise, postal mlačen v veri ali pa da ne bil popolnoma odpadel od nje. — Zato si naročajte in berite naše dobre časopise. Sežite po Edinosti, Ave Mariji in Glasniku Presv. Srca Jezusovega! Ti trije listi so pravi oznanovani Kristusovega nauka. — To so trije generali, ki najboljše vodijo slovenske rojake in rojakinje v Ameriki. Ne mislim samo hvaliti, temveč govorim resnico. Uspeh njihovega dosedanjega dela je velikanški, pa bi bil lahko še večji, ko bi mu vsi naši rojaki in rojakinje brez izjeme odprli vrata.

Za svojo osebo lahko rečem, da v celem svojem vojaškem življenju od nobene stvari nise imel več koristi kakor od Vaših listov, v prvi vrsti Ave Marije. In tako ne samo jaz temveč še marsikdo drugi.

Najlepši pozdrav vsem naročnikom in prijateljem Edinosti.

Marko Pluth, ml.

Collinwood, Ohio. — Pri nas v Collinwoodu smo kaj lepo obhajali Vstajenje Gospodovo. Na Velikonočno nedeljo smo imeli 5 sv. maši; prva je bila ob 5. uri zjutraj, pri tej je bilo Vstajenje. Cerkev je bila nabito polna. Vreme je bilo zjutraj jako lepo, protj poldnevu pa se je skazilo: kar nenadoma se je vsipal dež, tako da je bil marsikdo moker do kože kakor hitro se je prikazal izpod strehe. Kolekta se je precej dobro obnesla, dasiravno so slabi časi in je veliko rojakov že več mesecev brez dela. Nabralo se je \$11.177. reci enajst tisoč sto sedeminsedemdeset dolarjev. Ljudje so res zelo požrtvovalni. Ne smem tudi pozabiti naših cerkvenih pevcev, ki so res prav lepo zapeli, posebno pri zadnji sv. maši, ki je bila z leviti. Našemu dolgoletnemu organistu J. Widgoju in celemu cerkvenemu zboru vsa čast! Kakor sem omenil, kolekta ni bila slaba, vendar nekaterim to ni po volji, pravijo, da cerkev nič ne rabi, ker sama ne je in ne pije. Seveda ne je in ne pije, vendar pa je tako kakor vsaka druga hiša večkrat potrebna kakega popravila, nekaj mora pa tudi duhovnik dobiti, saj mora ravno tako jesti in se dostojno oblačiti kakor drugi ljudje. Kdor za oltar dela naj še od oltarja živi.

H koncu naj še omenim, da je bilo že na velikonočno nedeljo precej parov oklicanih, ki hočejo stopiti v zakonski stan. Pozna se, da se je začela pomlad in da že povsod brstje poganja. Vendar pa so nam na velikonočni pondeljek zopet poslali nekaj belega prav kakor bi bilo o Božiču. Kaj hočemo sušec je sušec. Ako ne pomaje z glavo pa z repom, tako so rekli včasih stari ljudje.

Pozdrav vsem čitateljem Edinosti!

Poročevalec.

CHICAŠKE NOVICE.

Chicago, 8. apr. — Tri in petdeset otrok je sprejelo slovesno prvo sveto obhajilo zadnje nedelje v naši cerkvi. Lepo je bilo videti naše male angelčke iti tako lepo k svetemu obhajilu. Tako lepo urejeno še ni nikoli bilo, kakor letos. Bil je lep dan za našo naselbino.

— Mr. Franku Primožiču je umrlo dete. Naše iskreno sožalje.

— Poročila sta se v naši cerkvi preteklo nedeljo Mr. Andrej Kurent, doma iz Mengša, z nevesto Frančiško Tomšič, doma iz Dobrave pri Ljubljani. Za prič sta bila Mr. Valentin Kurent, brat ženinov in Mr. Al. Šavnik. Bilo srečno!

Mi pošljamo denar
na vse kraje

JUGOSLAVIJE,
Slovenije, Hrvatske in Srbije.

Vse pošiljatev garantira

AMERICAN STATE BANK

1825—1827 BLUE ISLAND AVENUE,
CHICAGO, ILL.

J. F. ŠTEPINA,
predsednik;

A. J. KRASA,
tajnik.

— Društvo Sv. Neže Katol. Boršt narič je imelo pretečeno nedeljo prijetno domačo zabavo v dvorani kakor vsako leto, ko nastopijo nove uradnice svojo službo. Bilo obilo dobrih potic in "kejkov" in sladke kave. — Društvo Sv. Neže Katoliških borštarnic zasluži, da bi naše žene in dekleta vse pristopile vanj. Posebno na novo došla dekleta vabimo, da naj nikar ne pristopajo v kaka nekatoliška društva, temveč naj raje stopijo v naša katoliška društva, med katere spada v prvi vrsti naše društvo sv. Neže.

Na misijonsko pot se je podal Rev. Jeronim Knoblehar. V Thomas, W. Va., bo začel s sv. misijonom, potem pa namerava obiskati še več drugih naših naselbin po srednji in vzhodni Ameriki, tako da ga najbrž dolgo časa ne bo nazaj. — Tudi naš upravnik Mr. Mike Železnikar, ki ga naši rojaki že dobro poznajo, se je odpravil na agitacijsko pot za naše liste v Zahodno Virginijo in Pennsylvanijo. Vsem rojakom ga toplo priporočamo ter jih prosimo, naj mu gredo v vseh ozirom na roke.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Z žalostnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, znancem in prijateljem tužno vest, da nam je nemila smrt odvzela ljubljeno soprogo oziroma mater

MARIJA SEDLAR

po več let trajajoči boleznj sušici. Večkrat previdena s sv. zakramenti in popolnoma vdana v voljo božjo je dne 15. febr. mirno v Gospodu zaspala. Poleg žalujočega moža zapušča 5 otrok, 3 sinove in 2 hčeri v starosti 10 — 19 let ter dva rejenčka, ki jih je oskrbovala nad 10 let, to je po smrti njune matere, pokojna jima je bila teta.

Radi silnih sneženih vikarjev se jo pogreb vršil šele 19., pa tudi tedaj je bila udeležba bolj pičla, kar je razumljivo, ko bi bila zima milejša, bi jo gotovo vsi sosedje spremlili k pogrebu, saj je bila pokojna pri vseh priljubljena.

Ranjka je bila rojena v Naklem, fara Črnomelj l. 1881 ter je bivala s svojo obitelji več let v Calumetu, Mich., zadnjih 11 let pa je živela v Chirnside Sask. Vaši listi so ji bili največja tolažba v boleznj. Blag ji spomin!

Obenem se zahvaljujem sa pogostne obiske v njeni boleznj kakor tudi za tolažbo, ki smo je bili deležni jaz in otroci v preveliki tugi. Hvala tudi vsem, ki so jo spremljali v tako hudi zimi na njeni zadnji poti!

Žalujoči ostali

Math J. Sedlar, soprog.

Mary in Rosa, hčeri.

Frank, Joseph in Johnine, sinovi.

Frank in Ralph Draginič, rejenca.

Leask Sask, Canada.

Novice iz Jugoslavije.

Proti veri. — Na občnem zboru samostojnežev v nedeljo, 6. marca je samostojnež Cerar med drugim izrazil zahtevo, da se mora uničiti rimski klerikalizem. Ker je rimski klerikalizem edinole rimskokatoliška Cerkev — zakaj drugega klerikalizma v Rimu ni, — zato je bil s tem občnim zborom samostojnežev napovedan očiten boj samostojne liberalne stranke proti katoliški Cerkvi. Nadalje so na občnem zboru sprejeli resolucijo, da se mora na vsak način uvesti v ustavo "kanceljograf", ki je očitno proti veri in Cerkvi. S tem je samostojna stranka prešla v popolnoma protiverski tabor.

Sokolski duh. — V nedeljo 13. marca po shodu so Sokoli hodili po ljubljanskih ulicah in napadali duhovnike in naše pristaše — celo ženske — z besedami: Dol s farji, farški pes, habsburški petoliznik itd. Uradnika Grampovčana, ki je šel mirno po cesti, so napadli, ga pobili na tla in ga ranili. Vidi se, da je sokolska vzgoja naredila iz teh ljudi npravno popolnoma propale ljudi, ki so že davno vrgli slednjo poštenost iz srca. Starši, v tem duhu hoče Pribičević vzgajati vaše otroke.

Poznal je svoje tiče. — Pokojni dr. Iv. Oražen, predsednik vseh jugoslovanskih Sokolov, sicer pa mož mirnega in blagega značaja, je zapustil okrog 10 milijonov premoženja. Zapustil je vse za razne dobre namene in svoji služinčadi Sokolu, niti ficka. Sokoli so radi tega zelo razočarani, toda pokojnik je že moral poznati svoje divje tiče.

Odpad od vere. — Ljubljanski liberalci živahno agitirajo za odpad od katoliške vere. Od društva visokošolcev "Jadran", je že polovico članov prestopilo v srbsko vero. Liberalci in samostojneži pa bodo še vedno rekli, da niso proti veri.

Windischgraetzov grad v Planini in njegove gozde so Italijani hoteli priklopiti Italiji. Pa ni šlo, ker je naše zastopstvo pri razmejitveni ko-

misiji odločno zavrnilo to italijansko nakano.

Zato ni čuda. — "Težačke Novine" pišejo, da je minister Pribičević odkazal za Slovenijo nekaj milijonov kron državnega denarja za ustanavljanje protikrščanskega časopisja. Zato ni čuda, da vlada nima denarja ne za invalide ne za sirote in ne za najpotrebnejše naprave. Liberalni in samostojni centralizem poganja vedno bolj duhteče cvetke.

Upornik pred poroto. — Pred mariborsko poroto se je dne 14. sušca t. l. zagovarjal zaradi znane mariborske pobune 22. junija 1919 nek Franc Ogrizek, po poklicu mesarski pomočnik, doma od Sv. Florjana pri Rogatcu, ki je takrat služil kot vojak v Mariboru. Ogrizek je bil ob znani vojaški pobuni glavni golovalja vojakov-upornikov. Hujskal je vojaštvo na pobuno, vlomil v vojaško blagajno in jo oropal za 99.780 K. Del plena je razdelil med vojake. Svojega predpostavljenega častnika je kot pešec dejanski napadel. Iz preiskovalnega zapora je zbežal v Gradec in tamkaj zapravil v slabi tovarišiji svoj plen. Ko je bil v Gradcu vjet in prepeljan v ljubljansko jetnišnico, je pobegnil tudi iz nje, toda je bil kmalu vjet in odveden v mariborski preiškovalni zapor, v katerem je presedel 18 mesecev. Mariborska porota mu je še prisodila 18 mesecev težke ječe.

Javna varnost v Prekmurju. — Drzen roparski napad so izvršili neki lopovi na cesti med Beltinci in Čakovcem. Hlapec trgovca Fridriha se je vračal dne 12. m. m. po omenjeni cesti v pozni noči proti domu; v bližini Crenšovcev so ga nenadoma napadli roparji, ga z glavo privezali ob ročico ter mu izpraznili iz denarnice 12.000 K gospodarjevega denarja. Po izvršenem ropu so napodili konje in je bil nesrečni hlapec rešen šele s pomočjo črenšovskih orožnikov iz mučnega položaja. Roparjev niso izsledili pač so pa našli na mestu, kjer je bil izvršen napad, prazno denarnico.

POLITIČNI POLOŽAJ V JUGOSLAVIJI.

(Nadaljevanje 1. strani.)

Anton Kristan.

Socialistični voditelj Anton Kristan zapušča proletarske vrste. S temi besedami nam je "Novi Čas" povedal pričetek poloma socialne demokracije. Dve vesti ste, ki naznanjate ta polom. Kristanova "Vojna zveza" preosnovana sedaj v "Nakupovalno zadrugo" je pod njegovim vodstvom v kljub vladnim podporam izkazala blizu 2 milijona kron primankljaja. To je prva vest. Drugo vest, v zvezi s prvo, beremo v "Jutru", ki poroča iz Belgrada sledeče: "Minister finac je odredil, da se razreši grof Dobrinski dolžnosti ravnatelja posestva Friderika Habsburga in se postavi na njegovo mesto Anton Kristan, narodni poslanec in minister na razpoložnjn. Kristan je pregledal posestvo in obvestil finančnega ministra, da sprejme to mesto in da bo vsled tega odložil mesto poslanca". Kot voditelj socialističnih organizacij, je postal g. Anton večkratni milijonar. Njegovo premoženje cenijo danes na 15 do 20 milijonov kron. Kot voditelj politične organizacije je postal Kristan poslanec in minister, med belgrajskimi bankokrati je zaslovelo njegovo ime. Sedaj pa je mož pustil na cedilu socialistične gospodarske organizacije z dvema milijonoma primankljaja, odložil čast poslanca, ki so mu jo podelili socialdemokratski delavci ter postal ravnatelj nadvojvodskih posestev. To službo pa mu je podelil liberalnokapitalistični minister. In vendar veriga še ni sklenjena. Že pred par dnevi se je govorilo, da je Anton Kristan postal ravnatelj veleposestev zato, ker je prestopil v liberalnokapitalistične vrste, torej h demokratom. Sedaj se to potrjuje od raznih strani. Ker se v naši državi vsaka "podpora" vlade plača, zato je zanimivo zvedeti, kakšno plačo je dobil Kristan za svoj odpad? Reči moramo, da g. Anton dobra računa, ko gre za njegov žep, kakor poroča "Sl. Narod" znašajo dohodki vele-

posestva letno okrog 30 milijonov, kron ali dinarjev tega "Narod" ne pove. Po poročilih iz Belgrada dobi upravitelj od teh dohodkov prvo leto 5 proc., drugo leto 3 proc., nadaljna leta pa 2 proc. Tako bi Kristan brez posebnega truda zaslužil letno 150.000 kron ali dinarjev. Poleg tega pa nesejo nekaj letnih stotisočev razne provizije in druge take stvari. Za tak lep "zaslužek" se je Kristanu splačalo pokazati so-

cial-demokratskim volivcem — osle. Tako je socialistični voditelj postal s pomočjo delavstva poslanec in minister, šel v tabor kapitalistov, ki so mu naklonili čast ravnatelja ogromnega veleposestva. Pa naj še kdo trdi, da voditelji socialne demokracije ne rešujejo praktično socialnega vprašanja; pa še kdo trdi, da niso ti voditelji sovražniki kapitalizma — pri drugih. Kaj neki poreče njegov tovariš Etbin Kristan?

NEKAJ NOVEGA!

ČUJTE!

Odprla sem "česalni salon" ali zavod za lepoticenje, **LA VERNE BEAUTY SHOP** in se priporočam vsem rojakom v Chicago in okolici za številni poset mojega parlorja. Zlasti se priporočam vsem slovenskim nevestam, dekletom, in ženam za razne prilike, kakor za poroke, zabave i. t. d. — Pridem rada tudi na dom, kar bo posebno za neveste gotovo zelo ugodno. — Naročila sprejemam tudi po telefonu. — Grem rada v vse dele mesta, kamor koli treba.

Rojaki podpirajte svojo domačinko, ki Vam bo posregla za zmerne cene! Parlor imam na

4001 West 26th Street [2nd Floor]

Telephone—LAWNDALE 4872 ali CANAL 4306

MADAME FERKULL.

ROJAKOM V SHEBOYGAN, WIS.!

Kadar želite poslati denar v staro domovino se obrnite na rojaka

MIHAEL PROGAR

1621 N. 9th STREET

SHEBOYGAN, Wis.

Varno in zanesljivo pošilja denar v stari kraj, vsaka pošiljatev je jamčena.

Pozor!

— Kadar potrebujete raznega pohištva, obnite se na mene. V zalogi imam najfinejše postelje in modroce. raznovrstne peči za plin, olje in premog. Prodajam tudi vsakovrstno orodje za vse rokodelske stroke. Ravno tako imam v zalogi tudi vse avtomobilske potrebščine. kakor tudi vse potrebne predmete za napeljava elektrike. Svoje blago razpošiljam po celi Ameriki. Pišite še danes po naš cenik!

A. M. KAPSA

(General Hardware store)

2000 - 2004 Blu Island Ave

Cor. 20th St.

CHICAGO, ILL.

ZAKAJ PLAČEVATI PREVEČ?

TAKO naj bi se vprašal vsakdo, ki potrebuje ali bo kedaj potreboval kakih notarskih del. Razni zakonitni agentje odirajo naše ljudstvo da je groza. Vsakdo ki plača več kot potrebno, meče proč denar!

RADI TEGA, naznanjamo slavnemu občinstvu v Chicagi in okolici, kakor tudi širom Amerike, da doli podpisana izdelujeva vsa notarske dela najceneje med vsemi!

NIHČE Vam ne bo naredil prošnje (affidavit) za dobiti svoje domače iz stare domovine ceneje kot mi!

KADAR ŽELITE dobiti svoje domače ali svoje prijatelje iz stare domovine, tedaj pišite nam in mi Vam bomo dali brezplačna navodila.

POMNITE, da je naše geslo: "Točno in pošteno postreči vsakomur, po najnižji ceni!"

Pisma naslavlajte vedno na:

JERIC & ZELEZNIKAR,

(Slovenska notarja.)

1849 W. 22nd ST.,

CHICAGO, ILL.

PODPIRAJTE MOŽA, KI VAS PODPIRA.

FRANK SUHADOLNIK

veliko stori za "Ave Maria" in "Edinost," zato ker je navdušen za katoliški tisk.

On je zastopnik za ta dva lista.

Rojaki, ali ne mislite, da tak mož zasluži, da kupujete pri njem on ima **VELIKO ZALOGO OBUVAL.**

Ljubeznjiva in točna postrežba

6107 St. Clair Ave.

CLEVELAND, OHIO.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpologo za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němėček

FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 2534.

POUČUJEM PIANO IN VIOLINO

po najmodernejši metodi. Učence, ki so količkaj nadarjeni za glasbo, upam v kratkem času privedi tako daleč, da ne bodo več rabili učitelja. — Cene zmerne.

IVO RAČIČ,

1847 W. 22nd St., Chicago, Ill.

DVE FARMI NAPRODAJ!

Ena farma obsega 80 akrov; 40 akrov je ščiščene zemlje, 40 akrov pa gozda. Po posestvu teče voda studenčnica. Hiša s štirimi sobami, cementna klet, hlev za 18 glav živine, velika "tulc šenda" in vse drugo gospodarsko poslopje. Vse skupa, zemljo in poslopje, prodam za \$3,000.

Druga farma obsega 80 akrov; 35 akrov je ščiščene zemlje in 45 akrov gozda. Po sredi farme teče majhna voda. Zemlja dobra. To farmo prodam za dvanajststo dolarjev.

Prav lepa prilika za tistega, ki ga veseli farma. Oglasite se pismeno!

FRANK DEBLACK,

R. F. D. 1, Holton, Mich.

DELO IN DENAR.

Spisal dr. Fr. Detela.
(Dalje.)

"Kaj sem imela jaz od svoje mladosti?"

"Oh, kaj pa imam jaz, mama!" se je oglasila Berta in pogledala po strani svoja dva snubca.

Artur pa je hodil naprej svojo pot, tem bolj brez skrbi, ker si je domišljeval, da mu je pravzaprav le zaradi Jožeta in Janeza tako všeč Jemčeva hiša. Da se ne bo brigal za Meto nič več, to je bil vendar že sklenil in zdelo se mu je, da ni še prelomil svojega sklepa. A Jože in Janez, to sta bila prijetna družabnika, oba fanta, kakor se spodobijo, brhka in pogumna, z neomejenim poroštvom za vsako svojo besedo. Kako jima je zavidal Artur preproste vrline! Zakaj on ni tak korenjak! Sicer se je začel oblačiti tudi on bolj preprosto; a kaj, ko mu obleka ni stala tako kakor Janezu! Začel je rabiti domače izraze, da se je časi kar zavzela družba v Javorju in se prestrašila, kadar je začel zagovarjati Artur načelo, da mora dobiti vsaka misel svojo besedo, vsak pojem svoje ime, in da bi se moral imenovati lopov ali goljuf vsak človek, ki zasluži tako ime.

Rumpel je menil, da bi se s tako brezobzirnostjo zelo otežilo občevarne olikane družbe, in stari Klepš je razkladal, da so pravna načela lepa in potrebna, a pravi napredek da sloni le na razumnosti, ki vodi človeško roko, in na prdnem delu, ki ustvarja dobrine. "Razumno delo je vir sreče".

"Je rekel tat, ko je vrtal blagajno", se je rogal Artur.

"Pošteno delo seveda", e prikimal oče in odšel k svojim računom.

Celo imeni Janez, Jože sta se zdeli Arturju lepi in blagolazni, dasi je mislil sam v prejšnjih časih, da človek s takim imenom niti zmožen ni blagih in plemenitih čuvstev, da je treba celo v povestih bolj gospodskih imen, če hoče pisatelj priboriti duševnim vrlinam količkaj verjetnosti. Posebno pa se mu je bilo prišlo ime Meta.

Kratkoma, največji slepar ne slepari svojega bližnjika tolikanj, kolikor človek o priliki samega sebe. Naj le pripoveduje Artur, kolikor hoče, sebi in drugim, da hodi zaradi Janeza in Jožeta k Jemčevim! Nas, ki poznamo svet, on ne bo o-sleparil. Zakaj pa pogreša Mete, če je ni v družbi! Zakaj gleda skoz okno, kdaj da pride! Zakaj mu je dolgčas, če je ni videl! Zakaj mu ni prav, če se nasmeje ona njegovima dobrima prijateljema Janezu in Jožetu! Ali naj nastane med njimi še prepir in sovraštvo, da bo izpregledal Artur? Zakaj pa sloni tolikrat

sam na ranti nad Peščato in gleda v šumečo vodo, ki srdita izpodjeda si-vo skalo? Zakaj premišljuje žalosten svojo bodočnost, medtem ko se v krčmi vesele tovariši sedanosti brez premišljevanja? Ali hoče morda skočiti v vodo? Kraj bi bil pripraven, ker je breg visok, strm, porastel s polzavo travo, da bi se še ujel težko, če bi se skesal spotoma.

Kar je, to je. Gospod Artur se je bil zagledal v modre oči mlade Mete, ki ga zdaj gledajo ponoči in podnevi. Če bi bil on pameten, bi pustil Jožeta in Janeza in odšel kam daleč; morda bi se naveličale te žarne oči in se vrnile domov. A te mlade siromake je težko zdraviti, ker se branijo zdravit; najtrdovratnejši niti nočejo ozdraviti. Artur je bil že tak norec, da mu je bilo žal, da je bogat in gosposkega-rodu. Oh, samo par dni naj bi živel in delal kakor Janez in Jože, takoj bi si želel zopet nazaj v staro gnezdo. Sama sitnost je takih nenormalnih mladičev. Da je bila Meta nezaupljiva proti njemu, da se je muzala njegovim besedam, da jih je očividno smatrala za prešerne muhe razposajenega mladeniča, je popolnoma naravno, ker je bila razumno dekle. Artur pa si je gnal to pametno vedenje k srcu. Kolikrat mu je bila že pretrgala besedo, ki je stala njega toliko srčnosti in premagovanja! Kako bi jo mogel preveriti o istinitosti svojih čuvstev, o plemenitosti svojih namenov, ko odklanja tako prijazno in odločno vsako darilo in varuje s toliko ljubosumnostjo svojo prostost!

Artur je sklenil, da izpregovori o prvi priliki resno besedo z očetom o svoji nameri. Sicer ni imel posebnega zaupanja do gospoda očeta, ki se je brigal tako malo za rodbinske razmere; a še teže je bilo govoriti z materjo in njenimi predsodki. Bal se je porogljivih besed in zbadljivega smešenja mnogo bolj nego jeze; a noben strah ni mogel omajati njegovega sklepa. Kadar pokaže on enkrat starešem svojo neupogljivo voljo, mu bo vendar tudi verjela Meta.

Priznati pa moramo, da Arturja ni odvracala od dela mlada norost. Narobe; vestnejšega in pridnejšega delavca ni bilo lahko dobiti in ravnatelj je izpolnjeval prijetno dolžnost, ko ga je hvalil.

A kakor je ugajala ta hvala očetu, tako je vznemirila gospo mater. Tudi v uradu niso povsod priljubljeni vestni in marljivi ljudje, ker so navadno presamostalni. Razodela je gospa Klepševa svoje pomisleke gospodu Rumpelu in ga prosila, da naj poizve, če nima morda Artur kakšnih resnih namenov, kar bi bilo strašno.

Rumpel je obljubil, da je to njegova stvar in da bo znal preprečiti takšno nesrečo.

(Dalje prihodnjič.)

OGLASI V "EDINOSTI" SO NAJCENEJŠI.

ODKRITA ŽELJA.

Naše življenje na zemlji bi bilo veliko bolj prijetno, ko bi bilo več ljubezni med nami. Ako vemo iz izkušnje, da je kaka stvar koristna za naše zdravje, moramo tudi druge obvestiti o njenem uspehu. En tak dober zgled nam nudi naslednje pismo, ki je odposlano dne 23. marca 1921, v Holland, Minn.: "Vašo pošiljatetv Trinerjevega grenkega vina sem prejel v redu in lahko rečem, da mi je silno koristilo za moj želodec. Zdi se mi, da sem postal nov človek in želim, da bi se vsak, ki nima svojega želodca v redu, poslužil tega izvrstnega sredstva. Vaš V. Marek". Tako pomaga torej Trinerjevo grenko vino in lahko se zanesete nanj kadar nimate dobrega tega ali trpite vsled zaprtja in napetosti v želodcu, glavobolu, megri-mi in drugih bolestitih, ki jih zakrivijo želodčne nerednosti. Ako bodo rešili novi influenčni valovi, bo to zdravilo napravilo, da bodo Vaša čreva vedno odprta in tako se boste ubranili pred nevarnim obiskovalcem. Vaš družist ali zdravnik ima vsa Trinerjeva zdravila v zalogi, ali jih lahko naroči za Vas. Joseph Triner Company, 1333-45 S. Ashland ave., Chicago, Ill. (Adv.)

Telefon: Canal 6319.

MATH KREMESEC mesar

Priporoča Slovincem in Hrvatom moja dobro in okusno mesnico.

Vsaiki dan sveže meso, kakor tudi

— prave kranjske klobase —

doma delane vedno na razpolago.

1912 W. 22nd St., Chicago, Ill.

LOOK OUT ZA PIJAČE,

katero so zdrave kot je TRIGLOV CAJ vroč prejden greste k počitku. MELISSA, zavoj 75c, 1000 ROZE zavoj 75c, Encian (GENTIAN) zavoj 90c, in druga želišča v zalogi. BRINJE iz starega kraja po 16c funt, celo vrečo 120 funtov (4 bušle) po 14c funt. PRASEK od vina (wine stein) po \$3 funt zadostuje za 40 galonov najboljše kisle pijače za žejo. GRAPE JUICE \$95.00 sod. SUGAR Coloring (Short Pint) \$1.50. GAUGE (MERO) za alcohol auto-radiator in za vse tekočine ki imajo proof vsebi, meri manj kot pol grada pa do 200 gradov, stane \$3.50. Vse cene vsebujejo tudi poštnino, samo Grape Juice in Brinje ne. K naročilom je pridjati ček, money order ali draft. A. HORWAT, 1903 W. 22nd St., Chicago, Illinois.

SVINJE.

Belgrajski list "Balkan" opisuje pripovedovanje neke Rusinje, ki se nahaja sedaj v Sremu. Rusinja pripoveduje o mukah, ki so jih prestali prebivalci južne Rusije, ko je boljšešviška rdeča armada udrla tja.— Boljševiki so komunistični žene, ki so se morale udati seksualnim nagonom boljšešvskih komisarjev. Zaprli so jo v posebno sobo, kjer je bivala 26 dni. V tem času jo je osbiskalo 720 boljšešvikov. Konečno se je pritožila zdravniku, ki ji je naredil spričevalo, da je bolna in da sme zopet ven.

Chicaški rojaki, ne pozabite na naš Minstrel Show!

MALA FARMA NAPRODAJ V LYONS, ILL.

Radi selitve moram takoj prodati malo farmo. Zraven spada lepa hiša, živinski hlev, velik hlev za kokoši in nekaj drugega gospodarskega poslopja. Deset sadnih dreves. Cena nizka. Pišite mi ali pa se osebno potrudite k meni! John Haka, Box 242, Lyons, Ill.

NAROČAJTE IN PRIPOROČAJTE LIST "EDINOST"!

Dajemo na znanje vsakomur,

da izplačujemo denar v Jugoslaviji ne samo v KRONAH, marveč tudi v

DOLARJIH V GOTOVINI.

Cena za pošiljatev je 3%, a najmanjša vsota za stroške 1 dolar.

Ako pošiljate denar v kronah, vam ne računamo nič, razen za brzojavno pošiljatev, ki jo je treba posebej plačati.

Pišite in vprašajte, kako visoko stoji denar!

Prodajamo šifkarte za vse programe po določeni ceni.

Sprejemamo hranilne vloge in plačujemo po 4% obresti.

EMIL KISS, BANKIR

133 Second Ave., New York.

Dr. Richterjev Močan družinski liniment

Pain-Expeller uporablja že več kot petdeset let v skoraj vsaki deželi na svetu.

Za revmatične bolečine, nevralgijo, ohromelost, izpahke, prenapetje mišic, za hitro od pomoč zgodnjim prehladom je ta stari zanesljivi družinski prijatelj neprecenljive vrednosti.

Vsak lekarnar prodaja Pain-Expeller. Bodite gotovi, da vam ponudijo pristnega z varnostno znamko "Sidro." Zavrnete vse drugo kot nadomestek in ponaredbo.

F. AD. RICHTER & CO., 3rd Ave. & 35th St., Brooklyn, New York

CENIK KNJIG.

ki smo jih ravnokar prejeli iz stare domovine.

Poučne, zabavne in razne druge knjige.	Korejska brata, povest, Rev. Spilman	.50
Amerika in Amerikanci	Preganjanje indijanskih misijonarjev, Rev. Spilman	.50
Vojška na Balkanu, s slikami	Mlada mornarja, Rev. Spilman	.35
Vrtec, mladinska knjiga s slikami	Valentin Vodnik, prvi slovenski pesnik	.50
Oliver Twist, vezano	Vzorniki prvega sv. Obhajila	1.00
Stepni Kralj Lear, povest	Peter Rokodelčič, povest	.75
Straža, povest	Mladost, korotanska povest	.50
Zgodbe Napoleonskega Huzarja	Alešovec, Kako sem se jaz likal.	
Ivan Tavčar, povesti, vezano	Povest slovenskega trpina	1.50
Pavila za oliko	Vodnik marijanski	1.00
Skrivnost najdenke	Želišča v podobah	.50
Poezije Franceta Prešerna	Podrobni načrt za poučevanje verouka	.25
Rodbina Polaneških, roman, vezano, 728 strani	Vojnimir ali Poganstvo in krst	.75
Naša zdravila	Jaromil, pravljica	.35
Fran Levstik, poezije	V zverinjaku, knjiga s podobami za otroke	1.00
Kobzar, povest	Knjigovodstvo	1.50
Doktor Zober, izviren roman	Slovensko-hrvatski katoliški shod, 1913	1.50
Sosedov sin, spisal Jos. Jurčič	Spolne bolezni	1.00
Jos. Jurčič, spisi, IV. zvezek	Crna Gora, pripovedna pesem	.25
Nasveti za hišo in dom	Temelj krščanstva, Dr. Svetina	.75
Petelinov Janez	Kateheze za prvence	.75
S. Gregorčič, poezije	Dore, povest	.75
Martin Krpan, za mladino	Don Kišot iz La Manhe	.45
Gospodinjstvo	Povestice, Tagore	.35
Trenutki oddiha, povesti	Na valovih južnega morja pripovedka	.35
Slovenski pravopis	Boy, krasen roman, spisal A. Kalan	1.50
Kratka zgodovina slovenskega slovtva	Zvesti sin, povest	.50
Kraljica mučenica, zgodovinski roman	Patria, povesti iz irske junaške dobe	.50
Večeri ob Lemanu	Cvetje na poti življenja, krasne poezije, M. Elizabeta	1.00
Fran Erjavec, Izbrani spisi, povesti	Barvaste črepinje, povesti	.50
F. S. Finžgar, Pod svobodnim solncem	Pravoslavje, spisal Dr. Grivec	.75
Bob za mladi zob, pesmi za mladino	Vstajenje, povest	.50
Taras Bulba, povest	Odisėja, povest	.75
Angeljček, za mladino	Kazaki, povest	1.00
Sisto e Sesto, povest	Na različnih ptih, povest	.45
Kraljestvo čebel, mladinski spis	Narod, ki izumira	.45
Vojška in mir, misli seljskega modrijana	Sv. Ciril in Metod	.50
Umni kmetovalec	Orožnovi spisi	.50
Poljedelstvo	Svetobor, povest	1.00
Biseriće, Ivan Šašelj	Malo življenje, Dr. Detela	1.00
Na potu v večnost, nabožna knjiga	Dve sliki, Rev. Meško	.75
Venec slovenskih povesti	Sotor Miru, poezije	.75
Zlatokopi, Spilman	Dekle je pravil, pravljice	.75
Iz moje celice, M. Elizabeta	Cesar Maks in Mehika	.25
Stoletna pratika	Car in tesar, pripovedka	.35
Naša pota, kulturna-politična predavanja	Tri povesti grofa Leva Tolstega	.75
Nebo žari, pesmi	Turki pred sv. Tilnom, zgodovinska povest	1.00
Prihajač, povest	Hudo brezdnó, povest	.75
Francoska slovnica	Juan Miseria, povest	1.00
Zločin v Sarajevu	Bitka pri Visu	.75
Pegam in Lamberger, povest	Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vseh cenah vračunjena.	
Država brez Boga		
Slovenski Sadjar		
Njiva, spisal Rev. Meško		
Knjiga o lepem vedenju, vezana		
Austrijska ekspedicija		

Pripravite se za neodvisnost

Začnite se sedaj pripravljati na denarno neodvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni oddelek v Kaspar State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe prilike in vspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste čutili v sebi moč za napredek in postali boste samozavedni.

Conservativna in varna banka. Ima vse bančne zmožnosti. Bančna moč nad dvanajst milijonov dolarjev.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

Da ugodimo onim, ko ne morejo priti med deveto uro zjutraj in do petih zvečer, zato bo ta banka odprta ob pondelkih in sobotah do pol devetih zvečer.

Varna banka, kamor nalagate svoj denar.

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.